

IV P 175/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

10 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Robert Nowotniak
Protokolant:	sekretarz sądowy Magdalena Sędzimirz

po rozpoznaniu 25 stycznia 2021 roku na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko M. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G.

o wynagrodzenie, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i sprostowanie świadectwa pracy

oraz z powództwa wzajemnego M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G.

przeciwko W. G.

o zapłatę

z powództwa głównego:

I. zasądza od M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G. na rzecz W. G. 7.953,20 (siedem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt trzy 20/100) złotych brutto tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 lipca 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo główne w części dotyczącej wynagrodzenia za pracę;

III. prostuje świadectwo pracy z 13 maja 2019 roku w ten sposób, że w punkcie trzecim w miejsce słów „kierowca - mechanik” wpisuje słowa „kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony - mechanik”;

IV. oddała powództwo wzajemne;

V. zasądza od M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G. na rzecz W. G. 3.270,00 (trzy tysiące dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej dla niego przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu;

VI. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do 2.250,00 (dwóch tysięcy dwustu pięćdziesięciu) złotych;

VII. nakazuje pobrać od pozwanego M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Siedlcach 349,34 (trzysta czterdzieści dziewięć 34/100) złotych tytułem kosztów sądowych.

IV P 175/19

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym przeciwko M. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G. powód W. G. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego 4.956 zł brutto tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 59 dni za lata 2016-2019 z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, sprostowania świadectwa pracy z 27 maja 2019 r. poprzez wpisanie słów „kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony-mechanik” zamiast słów „kierowca-mechanik”, zasądzenia wynagrodzenia za pracę za maj 2019 r. w kwocie 1.392 zł brutto, a także zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że był pracownikiem pozwanego od 9 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2019 r. W wydanym mu przez pozwanego świadectwie pracy zakwestionował liczbę dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, która jego zdaniem powinna wynosić 59 dni. Poza tym błędnie zostało określone jego stanowisko pracy. Wzywał pracodawcę do sprostowania świadectwa pracy oraz wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, ale nie otrzymał odpowiedzi. Powód wskazał również, że nie wypłacono mu wynagrodzenia za pracę za 13 dni maja 2019 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jednocześnie wniósł przeciwko W. G. powództwo wzajemne, domagając się zasądzenia kwoty 41.119,05 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia tego powództwa do dnia zapłaty i również zasądzenie z tego tytułu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zdaniem pracodawcy powodowi nie należy się ekwiwalent za niewykorzystany urlop, jak również wynagrodzenie za pracę za maj 2019 r., bowiem we wskazanym miesiącu już nie pracował dla niego. Odnośnie roszczenia wzajemnego pracodawca wskazał, że W. G. w okresie zatrudnienia dokonał wielu bezprawnych wypłat z rachunku bankowego pozwanego głównego za pomocą karty płatniczej, łącznie na kwotę 46.936,20 zł.

W piśmie procesowym wniesionym 13 listopada 2019 r. (k. 172-174) pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego i podniósł zarzut przedawnienia roszczeń, a w piśmie procesowym z 7 września 2020 r. zmodyfikował powództwo główne, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 750,32 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę za maj 2019 r. i 7.953,20 zł brutto tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (k. 240).

Pozwany niezmiennie wnosił o oddalenie w całości powództwa głównego i popierał powództwo wzajemne.

Sąd ustalił następujące fakty:

W. G. w okresie od 9 maja 2016 roku do 13 maja 2019 roku był pracownikiem M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. z siedzibą w G. (świadectwo pracy k. 8-8v, umowy o pracę ze zmianami k. 9-17).

Powód pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony-mechanika, w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał dla pozwanego przewozy towarów samochodem ciężarowym. Na jego wynagrodzenie składała się pensja zasadnicza w postaci minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz świadczenia z tytułu podróży służbowych. Należności za pracę pozwany wypłacał powodowi częściowo w gotówce, a częściowo W. G. za zgodą i wiedzą pracodawcy na poczet przysługujących mu należności za pracę pobierał pieniądze z rachunku bankowego pracodawcy w (...) Banku, za pomocą przydzielonej mu przez M. M. karty płatniczej. Ze środków tych pokrywał również

opłaty drogowe, koszty zakupu paliwa do samochodu, koszty bieżących napraw, których potrzeba przeprowadzenia wynikała podczas podróży służbowych (potwierdzenia przelewów k. 37-128, karty wynagrodzeń k. 129-132, rozliczenia podróży służbowych k. 133-140, zeznania powoda nagranie z 23.11.2020 r. 00:16:50-00:23:22 k. 263v w zw. z nagraniem z 16.12.2019 r. 00:02:51-00:26:32 k. 180v-181, wydruki z tachografu k. 188-191, ewidencja, rozliczenie czasu pracy i rozliczenie podróży służbowych – skoroszyt, zeznania świadków K. K. nagranie z 5.02.2020 r. 00:22:56-00:29:32 k. 195v-196, K. P. nagranie z 5.02.2020 r. 00:29:33-00:35:23 k. 196-196v, N. G. nagranie z 5.02.2020 r. 00:35:24-00:39:26 k. 196v).

W okresie zatrudnienia powód nie wykorzystał 59 dni przysługującego mu urlopu wypoczynkowego, za który pracodawca nie wypłacił mu ekwiwalentu pieniężnego. Zaległość z tego tytułu wyniosła 7.953,20 złotych brutto (opinia biegłego księgowego k. 229-230).

W wydanym powodowi świadectwie pracy pozwany wskazał, że wykorzystał on w 2019 roku 11 dni urlopu wypoczynkowego oraz że w okresie zatrudnienia wykonywał pracę na stanowisku kierowcy-mechanika (świadectwo pracy k. 8-8v).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo główne W. G. okazało się w znacznej mierze uzasadnione.

Zgodnie z art. 22 § 1 kp, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W myśl art. 80 kp wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60% wynagrodzenia. W każdym przypadku wynagrodzenie to nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów (art. 81 § 1 kp).

Powód przyznał, że o wynagrodzenie za pracę za maj 2019 r. wystąpił tylko dlatego, że ze świadectwa pracy wynikało, że jego zatrudnienie trwało do 13 maja 2019 r. Przyznał też równocześnie, że pracy dla pozwanego w maju już nie wykonywał, a z dniem 6 maja 2019 r. podjął zatrudnienie u innego pracodawcy. Oprócz tego, że powód nie wykonywał dla pozwanego pracy w maju 2019 r. to również nie był nawet w gotowości do wykonywania tej pracy. Nie przysługiwało mu więc wynagrodzenie za pracę za ten miesiąc, ani na podstawie art. 80 kp, ani na podstawie art. 81 § 1 kp. Powództwo w tym zakresie podlegało więc oddaleniu.

W myśl art. 171 § 1 kp, w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

Pozwany wyjaśniając informacyjnie na rozprawie przyznał, że powód rzadko korzystał z urlopu wypoczynkowego i po rozwiązaniu stosunku pracy nie wypłacono mu ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, którego wysokość pozwany szacował na 5.400 zł netto.

Powód nie twierdził, że ogóle nie korzystał z urlopu wypoczynkowego, ale że w latach 2016-2019 nie wykorzystał 59 dni z przysługującego mu urlopu wypoczynkowego. Pozwany, mimo zobowiązania go przez sąd, nie przedstawił ewidencji urlopów wypoczynkowych powoda ani żadnych innych dowodów na wykorzystanie przez niego urlopu wypoczynkowego w wymiarze większym niż powód sam przyznawał. Biegła księgowa wyliczyła więc na tej podstawie wysokość przysługującego powodowi ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, która nie była kwestionowana przez strony. Sąd zasądził więc tę kwotę od pozwanego na rzecz powoda, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, jak wnioskował w pozwie powód, na podstawie art. 300 kp w

zw. z art. 481 § 1 kc. Trzeba zauważyć, że pozwany był w zwłoce z zapłatą ekwiwalentu już od chwili rozwiązania przez strony umowy o pracę. O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 477² § 1 kpc.

Jednym z obowiązków pracodawcy wobec pracownika jest określony w art. 97 kp obowiązek wydania pracownikowi świadectwa pracy - w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy. Wymogi, jakim powinno odpowiadać świadectwo pracy i jakie informacje dotyczące stosunku pracy pracownika winny się w nim znaleźć określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz. U. z 1996 r., nr 60, poz. 282 ze zm.).

W myśl przepisów w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu, pracownikowi, w ocenie którego świadectwo nie odpowiada określonym wyżej wymaganiom, jest niekompletne lub zawiera informacje niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy - przysługuje prawo żądania sprostowania świadectwa. W tym celu może w ciągu 7 dni od otrzymania świadectwa pracy wystąpić do pracodawcy z wnioskiem o sprostowanie świadectwa. W razie nieuwzględnienia przez pracodawcę wniosku, pracownikowi przysługuje w ciągu 7 dni od zawiadomienia o odmowie sprostowania świadectwa pracy, prawo wystąpienia z żądaniem jego sprostowania do sądu pracy (art. 97 § 2¹ kp).

Pozwany faktycznie nie odniósł się do żądania powoda sprostowania świadectwa pracy. Wskazał, co prawda, w odpowiedzi na pozew, że zaprzecza wszelkim okolicznościom podnoszonym przez powoda, których w sposób wyraźny nie przyznaje, ale takie zastrzeżenie bez wskazania precyzyjnie o jakie okoliczności chodzi jest bezskuteczne. Druga strona powinna bowiem wypowiedzieć się szczegółowo co do konkretnych twierdzeń strony przeciwnej, zaś zaprzeczenie ogólne wszystkim twierdzeniom wyraźnie nie przyznanym jest obejściem tego obowiązku. Zasadność sprostowania świadectwa pracy w żądanym przez powoda zakresie uznać należy więc za przyznaną przez pracodawcę, na zasadzie art. 230 kpc.

Całkowicie bezzasadne okazało się powództwo wzajemne M. M. przeciwko W. G. o zasądzenie kwoty 41.119,05 zł.

Powód wzajemny utrzymywał, że w latach 2016-2019 pozwany wzajemny dokonał wielu bezprawnych wypłat z rachunku bankowego pracodawcy za pomocą karty płatniczej, łącznie na kwotę nawet wyższą niż dochodzona, bo 46.936,20 zł. Powód wzajemny na poparcie swoich twierdzeń nie wskazał jednak żadnych wiarygodnych dowodów. Nie złożył nawet własnych zeznań, gdyż bez usprawiedliwienia, będąc prawidłowo wezwany na ostatnią wyznaczoną rozprawę nie stawił się i swojej nieobecności nie usprawiedliwił.

Pozwany wzajemny zeznał, że był upoważniony przez pracodawcę do pobierania za pomocą karty płatniczej pieniędzy z konta powoda wzajemnego, na poczet należności za pracę, kosztów opłat drogowych, zakupu paliwa do samochodu i bieżących napraw pojazdu. Jego zeznania są dla sądu wiarygodne. Takie ustalenia pracodawcy z pracownikami potwierdził świadek K. P., inny były pracownik M. M..

Sam powód wzajemny wyjaśnił informacyjnie, że powód był uprawniony do dokonywania wypłat pieniędzy z konta pracodawcy na poczet wynagrodzenia za pracę oraz świadczeń z tytułu podróży służbowych i podawał powodowi ile może sobie w ten sposób wypłacić. Wyjaśnił, że stała praktyką w jego przedsiębiorstwie było pobieranie sobie samodzielnie pensji przez pracownika z konta służbowego (k. 195-195v).

Podkreślić trzeba, że pracodawca dobrowolnie przekazał W. G. kartę płatniczą powiązaną z jego rachunkiem bankowym po to, aby pracownik z niej korzystał.

Rzekome bezpodstawne wypłaty przez powoda pieniędzy z konta pracodawcy miały mieć miejsce na przestrzeni lat 2016-2019. Gdyby faktycznie pracownik bezpodstawnie wypłacał sobie pieniądze z konta pozwanego już od 2016 r., to racjonalnie postępujący pracodawca i zarazem profesjonalista w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej niezwłocznie doprowadziłby do zakończenia takiego procederu, jak i w ogóle współpracy z dopuszczającym się takich zachowań pracownikiem. W realiach niniejszej sprawy do niczego takiego nie doszło i powód wzajemny tolerował dokonywanie przez pracownika wypłat z jego rachunku bankowego kwot na poczet należności za pracę i kosztów eksploatacji samochodu służbowego. Świadczy to o tym, że takie wypłaty miały oparcie we wzajemnych ustaleniach

stron, a podniesienie tego przez pracodawcę dopiero po zakończeniu zatrudniania powoda jest tylko próbą reakcji na jego pozew w niniejszej sprawie, która miałyby zapobiec uszczupleniu jego majątku przez powoda.

Zawarte w pozwie wzajemnym twierdzenia pracodawcy o kwotach przysługującego powodowi w poszczególnych miesiącach wynagrodzenia za pracę i świadczeń z tytułu podróży służbowych są tylko subiektywną oceną pozwanego głównego. Przykładowo, już na pierwszy rzut oka twierdzenie pracodawcy, że powodowi z tytułu podróży służbowych wykonanych przez powoda w 2017 r. i 2018 r. przysługiwało rocznie niewiele ponad 8 tys. zł, przy takiej liczbie wykonywanych przez niego przewozów, jaka wynika z załączonych przez pozwanego rozliczeń podróży służbowych budzi istotne wątpliwości.

Na okoliczność tego, że dokonywane przez powoda wypłaty z rachunku bankowego przy użyciu karty płatniczej przekraczały wysokość przysługujących pracownikowi należności za pracę pracodawca reprezentowany w sprawie przez fachowego pełnomocnika nie przedstawił żadnych dowodów, w szczególności nie wnosił o zweryfikowanie kwot przez biegłego księgowego.

Abstrahując od powyższego, zdaniem sądu, powództwo wzajemne zgłoszone przez pracodawcę jest w znacznej części przedawnione, co podnosił pełnomocnik pozwanego wzajemnego.

Żądanie przez pracodawcę kwoty, o której wyżej mowa należy traktować jako naprawienie szkody wyrządzonej przez nienależyte wykonanie obowiązków pracowniczych. Źródłem szkody, którą miał ponieść powód wzajemny, było zachowanie pozwanego, polegające na samowolnym wypłacaniu dla siebie, nienależnie, według pracodawcy, pieniędzy z konta bankowego pracodawcy.

Skoro w sprawie źródłem hipotetycznej szkody poniesionej przez powoda wzajemnego jako pracodawcę było zachowanie pracownika w trakcie trwania stosunku pracy, to do przedawnienia roszczeń pracodawcy o naprawienie szkody wynikającej z odpowiedzialności pracownika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych należało zastosować art. 291 kp. Zgodnie z art. 291 § 2 kp roszczenia pracodawcy o naprawienie szkody, wyrządzonej przez pracownika wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, ulegają przedawnieniu z upływem 1 roku od dnia, w którym pracodawca powziął wiadomość o wyrządzeniu przez pracownika szkody, nie później jednak niż z upływem 3 lat od jej wyrządzenia. Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, do przedawnienia roszczenia o naprawienie tej szkody stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (§ 3).

M. M. nie wykazał jednak, że W. G. musiał mieć świadomość, że wypłacane przez niego kwoty są mu nienależne i celowo pobierał je w kwotach wyższych niż był do tego uprawniony. Powód zeznał, że wypłacał pieniądze z konta pozwanego tylko do wysokości należności za pracę, ewentualnie do potrzeb pokrycia kosztów eksploatacji samochodu w podróży służbowej. Nawet gdyby przyjąć, że pobrał więcej niż mu się należało, brak podstaw do przyjęcia, że robił tak celowo.

O każdorazowej wypłacie przez powoda pieniędzy z konta pozwanego pracodawca powinien wiedzieć niezwłocznie wkrótce po dokonaniu, zakładając, że na bieżąco kontrolował przepływy finansowe na jego rachunku bankowym, a tyle należy oczekiwać od profesjonalisty w obrocie gospodarczym. W świetle złożenia przez pracodawcę pozwu wzajemnego 30 września 2019 r., przedawnione jest więc jego roszczenie o zwrot wypłat dokonanych przez pracownika przed 30 września 2018 r.

Z tych wszystkich względów powództwo wzajemne oddalono. Z uwagi na ogólną zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, rządzącą zwrotem kosztów procesu, uregulowaną w art. 98 § 1 i 3 kpc, sąd obciążył pracodawcę na rzecz pracownika obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość ustalono na podstawie § 9 ust. 1 pkt 3 (sprostowanie świadectwa pracy), § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 (powództwo główne) i pkt 5 (powództwo wzajemne) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu pozwanego głównego obciążono również kosztami sądowymi związanymi ze sporządzeniem opinii przez biegłego księgowego i stawiennictwem świadków. Powód główny domagał się końcowo zasądzenia łącznie 8.703,52

zł, a zasądzono 7.953,20 zł, a więc ponad 90% kwoty, uwzględniono również powództwo o sprostowanie świadectwa pracy i oddalono w całości powództwo wzajemne. W tym stanie rzeczy pracownika należy uznać za wygrywającego sprawę w całości. Jako że należności za pomoc prawną świadczoną z urzędu zasądzono od strony przegrywającej, a nie od Skarbu Państwa, na rzecz strony wygrywającej proces, zastosowanie znalazło wskazane wyżej rozporządzenie, a zasądzeniu podlegała kwota bez powiększania jej o podatek od towarów i usług.

W tym stanie rzeczy sąd orzekł, jak w wyroku.